

Door het vertrouwde onvertrouwd te maken

Er wordt hier anders gekeken naar bekende liedjes: de leerlingen leren anders en dieper kijken naar een songtekst door de betekenis erachter te zoeken, door metaforen te leren herkennen. Een liedjestekst is een stukje poëzie waarin vaak gebruik gemaakt wordt van beeldspraak. De leerlingen leren met behulp van songteksten wat beeldspraak is.

Beeldspraak

Didactische fiche
Verwondering voor STEM&Taal
Geluiden van sterren

Korte inhoud

Een liedjestekst is een stukje poëzie waarin vaak gebruik gemaakt wordt van beeldspraak. Je leert met behulp van songteksten wat beeldspraak is.

Voorkennis

In het dagelijkse leven luister je wel eens naar liedjes. Je kan de tekst interpreteren. Je kan in groep samenwerken.

Trefwoorden

Beeldspraak, tekstdoel, songtekst, metafoor, poëzie, gedicht, stiftgedicht, rijmen...

Verwonderingstrategieën

Door het vertrouwde onvertrouwd te maken: door anders te kijken naar bekende liedjes. De leerlingen leren anders en dieper kijken naar een songtekst door de betekenis erachter te zoeken, door metaforen te leren herkennen.

Set the scene

Mia - Gorki

**Sterren komen, sterren gaan
Alleen Elvis blijft bestaan
Mia heeft nooit afgezien
Ze vraagt: Kun jij nog dromen?
De middenstand regeert het land
Beter dan ooit tevoren
Mia heeft het licht gezien
Ze zegt: Niemand gaat verloren
Sterren komen, sterren gaan
Alleen Elvis blijft bestaan
Mia heeft nooit afgezien
Ze vraagt: Kun jij nog dromen?**

Beluister en lees de songtekst van Gorki. Vraag de leerlingen of ze alle woorden begrijpen. Stel ook de onderstaande vragen en de vragen die je op de volgende pagina vindt. Laat de leerlingen ook zelf verwonderingsvragen stellen.

Welke verwonderingsvragen komen bij je op?

Wat hebben de 'sterren' uit het lied te maken met de 'sterren' in de ruimte?

Welke betekenis heeft 'het licht'?

Hoe kunnen we woorden gebruiken zodat ze een figuurlijke betekenis krijgen?

Beantwoord volgende vragen in een goedgebouwde zin.

Waarover gaat het liedje?

.....

Wat is de hoofdgedachte?

.....

Wat is het tekstdoel van het lied?

.....

Wat wordt er bedoeld met: "sterren komen, sterren gaan" ?

.....

Wat betekent: "Mia heeft het licht gezien" ?

.....

Vervang die woorden door de echte betekenis. Probeer het liedje zo eens te zingen.

Hoe klinkt dat?

.....

Poëzie heeft een lange geschiedenis die teruggaat tot voor de uitvinding van het schrift. Er wordt aangenomen dat de vroegste poëzie mondeling overgebracht of gezongen werd. Volgens Aristoteles zijn er drie soorten of genres poëzie: een lyrische gedicht is kort en bespiegelend, een epische gedicht vertelt een verhaal en dramatische poëzie is een toneelstuk in verzen. Ondertussen kent de mens heel veel verschillende soorten gedichten. Gedichten, maar ook andere teksten, bevatten vaak beeldspraak. Dan mag je de betekenis van het woord of de zin niet letterlijk nemen. Beeldspraak kan taal aantrekkelijk en levendig maken. Op twaalfjarige leeftijd hebben kinderen beschikking over ongeveer 17.000 woorden. Volwassenen hebben gemiddeld een woordenschat van zo'n 50.000 tot 70.000 woorden. Je kan dus ontzettend veel variëren in je creativiteit om een boodschap figuurlijk over te brengen.

Geef nog enkele andere voorbeelden van metaforen.

Hij is de wandelende encyclopedie van de klas.

.....

.....

.....

Voor meer voorbeelden zie:
Rijnvis, D. (2022, 19 juni). Metaforen zoeken – hoe maak je een verhaal of boek beter met beeldspraak? Schrijfvis.
<https://www.schrijfvis.nl/metafoor/>

Zoek de metafoor in de volgende Engelstalige songtekst.

A Sky Full of Stars - Coldplay

'Cause you're a sky, 'cause you're a sky full of stars
I'm gonna give you my heart

'Cause you're a sky, 'cause you're a sky full of stars
'Cause you light up the path

Welke metafoor vind je in dit lied?

.....

.....

Wat is de betekenis van die metafoor?

.....

.....

Vervang de metafoor door de letterlijke betekenis hiervan. Hoe klinkt dat?

.....

.....

single van: Coldplay
uit het album: Ghost Stories
schrijvers: Tim Bergling, Guy Berryman, Jon Buckland, Will Champion, Chris Martin
uitgebracht: 2014
label: Parlophone
link naar het album: www.coldplay.com/song/a-sky-full-of-stars-2/

Opdracht

Leg de kaartjes verspreid op je bank met de zanger of zangeres en de titel van het liedje aan de zichtbare kant.

Neem een kaartje naar keuze.

Schrijf de metafoor en de betekenis op een werkblad.

Verbeter nadien met de verbeterkaartjes.

Materiaal

- kaartjes met de fragmenten van enkele songteksten
- werkblad
- laptop
- oortjes

De kaartjes met de fragmenten van de songteksten, de bijhorende sleutel en het werkblad vind je in de bijlage van dit lessenpakket.